

Detailrapport Vraag en antwoord los v/h Raadsplein (ID 911)

Veld	Waarde
Datum vraag	07-11-2025
Onderwerp	Kostendekking afvalstoffenheffing en toepassing BBV-richtlijnen
Fractie(s)	LEV
Vraag en antwoord	Uit het Dekkingsoverzicht Afvalstoffen 2025 blijkt dat de gemeente € 1,4 miljoen tekortkomt, vooral door btw-, overhead- en uitbestedingskosten. Volgens de BBV-regels moeten toerekeningen transparant, herleidbaar en proportioneel zijn. Wij willen inzicht in de vraag of de afvalbegroting structureel tekortschiet door verkeerde kostentoerekening, en of uitvoering in eigen beheer tot een BBV-conforme en kostendekkende exploitatie zou leiden. Vraag 1. Kan het college aangeven op welke wijze de toerekening van overhead, rente en btw binnen het product Afvalstoffen is vastgesteld, en of dit volledig in overeenstemming is met artikel 34 en 35 van het BBV (Besluit Begroting en Verantwoording)? Antwoord 1: Overhead Op grond van het Besluit begroting en verantwoording (BBV) moet de gemeenteraad een keuze maken hoe de overhead aan de tarieven afvalstoffenheffing wordt toegerekend. Het BBV eist dat de gemeenteraad die keuze vastlegt. De overhead moet op een consistente wijze worden toegerekend. Hiervoor moet er één methodiek toegepast worden. Deze methodiek voor de toerekening van overhead is opgenomen in de financiële verordening. Wij hebben ervoor gekozen om de overhead toe te rekenen op basis van personeelslasten. Dit in navolging van een voorbeeld van de commissie BBV. In deze systematiek wordt de overhead volledig omgeslagen naar rato van de personele kosten. Gesimplificeerd betekent dit dat "Personeelslasten product (+ inhuur) " gedeeld worden door de "Totale personeelslasten (+ inhuur) alle producten exclusief overhead" en de som daarvan wordt vermenigvuldigd met de "de totale kosten van "Overhead". BTW op grond van de Gemeentewet worden onder de aan afvalstoffenheffingen toe te rekenen kosten mede verstaan de omzetbelasting die ingevolge de Wet op het BTW-compensatiefonds recht geeft op een bijdrage uit het fonds. Dit betekent dat de in rekening gebrachte BTW (op ontvangen facturen m.b.t. afvalstoffen) in het dekkingsoverzicht als kosten zijn opgenomen. Extra rente kapitaallasten Onderdeel van de aan de tarieven afvalstoffenheffingen direct toe te rekenen kosten, is de omslagrente over de investeringen. Deze is bij de begroting 2025 vastgesteld op 1%. Zie pagina 3 onder het

	onderdeel uitgangspunten van de begroting 2025. Naast deze omslagrente is het toegestaan rekening te houden met de gedeerde rente over het eigen vermogen. De totale rentelast moet op een realistisch niveau liggen en wordt daarom gerelateerd aan het gewogen rentepercentage dat door de gemeente over extern aangetrokken financieringsmiddelen wordt vergoed. Dit gewogen percentage bedraagt voor 2025 2,13%, Omdat er in de direct toe te rekenen kosten al 1% omslagrente is opgenomen, komt de extra rente kapitaallasten voor 2025 uit op 1,13%, Deze berekening in het dekkingsoverzicht opgenomen in het overzicht als 'extra rente kapitaallasten'. Vraag 2. Hoe is de verdeelsleutel voor de overheadtoerekening van € 756.845 tot stand gekomen, en is deze gebaseerd op feitelijke ureninzet of een generieke opslag? Is de rente-opslag van 1,13% expliciet herleidbaar tot investeringen in afvalinzameling, of betreft dit een generieke rente die niet direct aan het product is toe te rekenen? Antwoord 2: Zie antwoord op vraag 1 Vraag 3. Volgens artikel 10.29 lid 3 van het BBV en artikel 15.33 van de Wet milieubeheer mag de afvalstoffenheffing niet meer, maar ook niet minder dan de werkelijke kosten dekken. Hoe verklaart het college dan dat de kostendekkingsgraad slechts 80,6% bedraagt en inwoners dus niet betalen voor de werkelijke kosten, maar dat dit tekort feitelijk wordt gedekt uit algemene middelen? Antwoord 3: De kostendekkendheid mag structureel niet hoger zijn dan 100%. Lager mag wel. In de begroting is in de paragraaf Lokale heffingen het voorgestelde tarief opgenomen. Ook de kostendekkendheid bij dat tarief wordt in de paragraaf Lokale heffingen weergegeven. De raad stelt jaarlijks in december, via de verordeningen, de definitieve tarieven afvalstoffenheffing vast. Het verhogen van de inkomsten uit afvalstoffenheffing leidt uiteraard tot extra dekkingsmiddelen. Vraag 4. Worden de niet-gedekte lasten (1,4 miljoen) beschouwd als beleidsmatige keuze of als boekhoudkundige onvolkomenheid, en is dit gemeld aan de accountant conform artikel 28 BBV (rechtmatigheid)? Antwoord 4: De raad bepaalt het tarief. Er is geen sprake van boekhoudkundige onvolkomenheid en ook niet van onrechtmatigheid. Artikel 28 van de BBV heeft betrekking op de jaarrekening en die wordt gecontroleerd door de accountant. Zie voor meer uitleg ook de antwoorden op vraag 1 en 3. Vraag 5.
--	--

	Waarom wordt in het dekkingsoverzicht geen toelichting opgenomen bij de verdeelsleutel personeelslasten (€ 1.076.844), terwijl het BBV voorschrijft dat indirecte toerekening transparant en herleidbaar moet zijn? Antwoord 5: Hier is het dekkingsoverzicht niet voor bedoeld. Het dekkingsoverzicht is een intern (rekenkundig) document waarmee de kostendekkendheid wordt berekend. De toelichting over deze berekening is opgenomen in de paragraaf lokale heffingen bij de begroting en de financiële verordening. Vraag 6. Is het college bereid de volledige onderbouwing van de kostentoerekening (overhead, rente, btw) aan de raad te verstrekken, inclusief de interne berekening waarop de opslagpercentages zijn gebaseerd? Antwoord 6: De onderbouwing van de kostentoerekening is beantwoord in vraag 1. Vraag 7. Is bij het opstellen van het product Afvalstoffen rekening gehouden met de handreiking 'Kostentoerekening heffingen' van de commissie BBV (versie 2022), en zo ja, kan de gemeente aantonen dat bedrijfsafvalstromen niet binnen dit product zijn meegefinancierd? Antwoord 7: Ja. Hier is rekening mee gehouden. Afvalstoffenheffing heeft betrekking op afval van burgers. De bedrijfsafvalstromen zijn onderdeel van het reinigingsrecht. Op pagina 72 van de begroting 2026 kunt u dit zien. Vraag 8. Klopt het dat de huidige btw-druk van € 974.572 uitsluitend voortvloeit uit uitbesteed werk, en dat deze post bij uitvoering in eigen beheer grotendeels zou vervallen, waardoor de kostendeckingsgraad circa 100% zou bedragen? Antwoord 8: Nee. Dat klopt niet. In het overzicht kunt u zien dat de BTW voor een groot deel betrekking heeft op uitbesteed werk (inzameling, ophalen en afvoeren) maar ook op overige kosten goederen en diensten (verwerking van afval) en BTW op kapitaalgoederen. Bij het uitvoeren in eigen beheer zal de BTW op sommige onderdelen afnemen (personeel) maar op sommige onderdelen zal het toenemen (BTW op aanschaf vuilniswagens). Het in eigen beheer uitvoeren leidt daarentegen tot extra personeel wat weer leidt tot hogere overheadtoerekening. Een per saldo verlaging van de totale kosten en/of verhoging van de inkomsten heeft een positief effect op de kostendekkendheid. Vraag 9.
--	--

	Kan het college een BBV-conforme berekening aanleveren van de afvalstoffenbegroting bij uitvoering in eigen beheer, waarin btw- en overheadcomponenten worden geëlimineerd? Antwoord 9: Nee. Wij kunnen geen berekening aanleveren van wat de kosten zouden zijn van uitvoering in eigen beheer Vraag 10. Is de gemeentelijke accountant geïnformeerd over de afwijking van 80,6% kostendekking, en zo ja, heeft deze hierover een opmerking gemaakt in de concept-managementletter of rechtmatigheidsverklaring? Antwoord 10: De accountant neemt kennis van de begroting en controleert de jaarrekening. Hierbij stellen zij vast dat het jaarverslag verenigbaar is met de jaarrekening. Zij hoeven geen inhoudelijke controle van het jaarverslag te doen. De accountantsverslagen worden elk jaar verstrekt aan de raad dus die zijn openbaar te raadplegen. Vraag 11. Kan het college aangeven hoe dit tekort is verwerkt in de programmabegroting en het weerstandsvermogen, en of deze werkwijze BBV-conform is? Antwoord 11: Alle baten en lasten zijn opgenomen in de begroting. Omdat het weerstandsvermogen rekent met de cijfers uit de begroting zit dit hier ook in opgenomen. Deze werkwijze is BBV conform.
Bijlage(s)	Dekkingsoverzicht 2025 afvalstoffen